

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra ANGST

Citation: Knudsen, Jakob: "Martin Luther", i Knudsen, Jakob: *Martin Luther*, 1915, s. 185.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj09val-shoot-idm139983000754032/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Martin Luther

Magten over ham selv og hans Liv, han selv havde blot fat ligesom i en Yder-Bude deraf, men maatte i Rædsel følge med. Aa, det var, ligesom hans Fader kom og vilde redde ham, men Martin turde ikke give ham Haanden — han maatte ikke.

Og hver Gang han saaledes var henne i Tanker om Faderen — der jo, hvad Øjeblik det skulde være, kunde ride ind ad Klosterporten med sine mange Ledsagere, — faldt Læsningen i Missalet og Forsømmelsen af Læsningen over ham med en Angst, der stemmede for Aandedrættet. Han vidste jo saa godt, at kunde han bare have lagt sig ned og sovet — lige til han skulde ind for Altret i Morgen Kl. 9, saa havde det været meget bedre end alt andet — alle yderligere Forberedelser. Men han vidste ogsaa, at han sletingen Ro fik, før det hele var overstaaet, at han — foruden alt det andet — vilde være syg af Forvaagethed, naar han skulde til det i Morgen.

Han saae det hele for sig — og hvad der var værst: sig selv — lige fra den første Begyndelse af Handlingen, naar han kom ind ad Sakristi-Døren sammen med Altertjeneren. — Hans gamle, kjære Præceptor fra Novice-Tiden havde bedt om og faaet Lov til at være hans Medhjælp under selve Handlingen, — men hvad kunde det hjælpe: hans Angst aad jo al Hjælp op, saa snart den var bleven Hjælpen vaer.

Martin kunde næsten ikke tro andet, end at han maatte falde om i Besvimelse, saasnart han stod paa Altrets nederste Trin og skulde messe de allerførste, indledende Bønner. Og han tænkte sig staaende dér — saa levende, saa skjærende tydeligt, at han var ved at faa ondt deraf i selve dette Øjeblik.

Og han *skulde* gennemgaa det med sine Tanker *nu* — for ikke at glæmme det mindste deraf, skjønt disse Tanker ved Gjentakelse var bleven som glødende og martrede hans Hjerne — — Han skulde tænke paa det forfærdende Øjeblik, naar han maatte udbrede sine Hænder over Vinen og Brødet og sige: «Vi ofre til Dig, den Levende, Sande, Evige . . .» Han skulde dér virkelig, haandgribeligt staa overfor sin frygtelige, himmelske Dommer — og vide, at hans Fader, den gamle Bjærgværksmand, sad nede i en af Kirkestolene — — —

Nej, nej! — — det kunde jo ikke lade sig gjøre! —

Det var hædt nogle Gange, at der kunde komme en Slags Hvile til ham et Øjeblik, naar denne Følelse af Umulighed og Undergang kom over ham — — Det skete ogsaa nu.

Han rejste sig og gik hen til et lille Vindue i Cellen, der vendte ud mod et Hjørne af Klosterhaven.

Det var koldt, blæsende Foraarsvejr med blegt Solskin derudenfor. Han stod og saae ned paa nogle Paaskeliljer i et Bed lige nedenfor Vinduet, — de rokkede med deres tunge, gule Hoveder i Blæsten. Han frøs ved at see derpaa og ved den længselsyge, angstfulde og forladte Foraarsstemning, som de førte med sig — — som han altsaa selv havde maattet være i en Gang. Aa, altid denne Angst for at komme til at gjøre eller have gjort noget rent uoprettelig galt — og saa Følgerne! — Hvor det maatte være begyndt for længe siden — for de Paaskeliljer var meget gamle i hans Erindring. Aa ja — og dér stod en Klynge af de røde Hjerteblomster ikke ret langt fra Paaskeliljerne, — nogle af Hjerterne svedne og visne af den skarpe Foraarsblæst. Men tænkt de bragte en bestemt Sted-Erindring med sig, — hvor var den dog fuld af den tidligste Foraarsduft fra røde og gule Ribesbuske. Det var i Fru Cottas Have — — ja, det var den Vaiborgsaften, de skulde op at see Fru Venus i Hørselbjærgen — — han var tit saa ulykkelig i den Tid, men det var jo netop ved at forvandle sig til al den sære Foreløbighed, som han havde levet i dér. Det var dog ogsaa underligt at have levet det allerreste af sit Liv i en uafadelig Spænding — som de fleste Mennesker vist sletikke kjendte — ikke som Spænding i hvert Fald —

Han lyttede —

Ja — det var Hestetrampen — det var mange Heste, og — de kom ind i Klostergaarden! Saa var de der! — Der sad en lille Glug højt oppe paa Væggen i Cellen til Gaardsiden. Man kunde nok, ved at staa op paa Bordet, see derigjennem — ned i Gaarden. — Nej, han turde ikke see sin Fader nu. Det vilde — han vidste ikke, hvad det kunde gjøre ved ham — forstyrre ham, — og han skulde jo til at læse igjen. Det var vel hellerikke tilladeligt at liste sig til at see paa den Maade — —

Han kunde høre flere Stemmer derude i Gaarden — han syntes, han kunde kjende Harzer-Dialekten. Men saa